

Öljyntorjuntaa harjoiteltiin Saimaalla

julkaistu 23.09. klo 08:56, päivitetty 23.09. klo 11:23

Kuva: YLE / Pekka Havukainen

Saimaan pelastuslaitokset järjestivät keskiviikkona mittavan öljyntorjuntaharjoituksen, johon osallistuivat eri viranomaisten lisäksi vastikään koottu öljyntorjuntamiehistö.

Öljyonnettomuuden riski Saimaalla on pieni, mutta sellaisen sattuessa seuraukset ovat ennalta-arvaamattomat.

Aamulla kello 9.00 Kaakkois-Suomen hätäkeskus välitti viestin. Kuivarahtialus oli ajanut kiville Suur-Saimaan Petranselällä. Repeytyneestä polttoainetankista valui Saimaaseen kevyttä polttoöljyä. Petranselkä on Etelä-Karjalan ja Etelä-Savon pelastusalueiden rajalla. Paikalle ennättivät ensimmäisenä kummankin pelastuslaitokset yksiköt Taipalsaareltä ja Puumalasta. Aikaa onnettomuudesta oli kulunut vain puoli tuntia.

- Tällainen onnettomuus on ihan hyvin mahdollinen. Öljynkuljetuksia Saimaalla ei enää ole, mutta muita isoja rahtialuksia kulkee yhä kapeilla väylillä, kertoo palomestari Yrjö Saastamoinen Etelä-Karjalan pelastuslaitokselta.

Tässä harjoituksessa kuviteltiin aluksesta vuotavan 10 000 litraa kevyttä polttoöljyä veteen. Ensimmäiset alukset yrittivät rajata vuotoa puomeilla. Tunnin kuluessa paikalla olivat sukeltajat Lappeenrannasta ja Savonlinnasta, joiden tehtävänä oli tarkastaa vuodon suuruus ja yrittää tukkia se.

- Saimaalla rannat ovat heti lähellä ja riski öljyn kulkeutumisesta rantaan hetkessä on suuri, sanoo yli-insinööri Kalervo Jolma Suomen ympäristökeskuksesta.

Norppa ei kestä öljyvahinkoa

Pahin mahdollinen aika öljyonnettomuudelle olisi lintujen tai norpan pesimäaikaan. Linnut altistuvat öljylle herkästi ja myös niiden munat ovat vaarassa.

- Öljyyn tahriintuneet linnut kuolevat hypotermiaan, kun suojaava höyhenpeite on vahingoittunut, kertoo tutkija Riikka Venesjärvi Helsingin yliopistosta.

Norppaa puolestaan suojaa paksu rasvakerros, mutta norpan sieraimet, viiksikarvat ja silmät eivät öljyä kestä. Lisäksi norpille saattaa aiheutua öljyn vaikutuksesta keuhko- ja hermovaurioita.

Venesjärven mukaan jokainen öljyonnettomuus on aina yksilöllinen. Leviämistä on vaikea ennustaa ja onnettomuuden vaikutukset saattavat tulla esiin vasta vuosien päästä.

Pelastuslaitoksien öljyntorjunta ajantasalle

Monissa kunnissa on vielä paljon vanhentunutta kalustoa ajalta, jolloin Saimaalla kulki vielä öljynkuljetusaluksia. Kalustoa on uusittu ja yritetty sijoittaa riskipaikkojen lähelle.

- Meillä Etelä-Saimaalla on esimerkiksi puomia vain puolet siitä mitä pitäisi, kertoo palomestari Yrjö Saastamoinen.

Lisäksi öljyntorjunta-alukset vaatisivat kuljettajalta sellaista pätevyyttä, jota kaikilla ei ole.

- Hätä ei lue lakia, mutta jos jotain sattuu niin se on kipparin vastuulla, sanoo Saastamoinen.

Vesistö- ja maa-alueiden öljyntorjunnan kehittämisestä vastaa Suomen ympäristökeskus. Öljyntorjunnan painopiste on Suomenlahdella.

- Saimaalla on myös öljyntorjuntaa ja se toimii hyvin. Kehityskohteet on kirjattu suunnitelmiin ja niitä toteutetaan tietyssä järjestyksessä. Ongelmaa ei ole, sanoo yli-insinööri Kalervo Jolma Suomen ympäristökeskuksesta.

YLE Uutiset / Marjo Pirilä